

tekst 11

Een 11-jarig jongetje bedreigt kinderen met een mes

Een 11-jarig jongetje heeft gisteren meerdere leeftijdsgenootjes bedreigd met een mes. Aanleiding was een ruzie.

De politie heeft het jongetje na meerdere meldingen opgespoord en meegenomen naar het bureau. Daar is met alle kinderen en alle ouders gesproken. De 11-jarige wordt volgens de politie naar Halt gestuurd. Ook moet hij zich melden bij diverse hulpinstanties.

naar: dvhn.nl van 28 februari 2020

Lees tekst 11.

- 1p 19 Dat een jongere zich moet melden bij diverse hulpinstanties is een gebruikelijke stap in dit soort situaties.
→ Waarom is de verwijzing naar Halt in tekst 11 **geen** gebruikelijke stap?
Doe het zo: neem het onderstaande over en vul het antwoord aan.
Een verwijzing naar Halt in tekst 11 is geen gebruikelijke stap, want ...

tekst 12

Verdachten van moord raakten 'in paniek'

In zeventien seconden was het voorbij, de schermutseling die JR.G. het leven kostte. Het gebeurde bij de ingang van een flat. Een steek met een mes werd de 19-jarige rapper fataal.

De verdachten van de moord stonden voor de rechter. A.F. (20) en Y.A. (21) waren lid van een rivaliserende rapgroep.

De ontmoeting in het portiek was toeval, zeiden ze. Die messen hadden ze bij zich omdat ze zich onveilig voelden na eerdere steekincidenten van vrienden en omdat ze later die avond een videoclip zouden opnemen.

naar: NRC Handelsblad van 19 januari 2021

Lees tekst 12.

- 2p 20 De kans op het ontwikkelen van strafbaar gedrag neemt toe als kinderen te kampen hebben met een opeenstapeling van elkaar versterkende risicofactoren.
- Noem **twee** van die mogelijke risicofactoren die van toepassing kunnen zijn op de verdachten uit tekst 12.

- 2p 21 Bij een rechtszaak zijn een aantal personen betrokken.
- 1 een advocaat
 - 2 een officier van justitie
 - 3 een politieagent
 - 4 een rechter

Hieronder staan vier begrippen:

- a requisitoir
- b proces-verbaal
- c vonnis
- d pleidooi

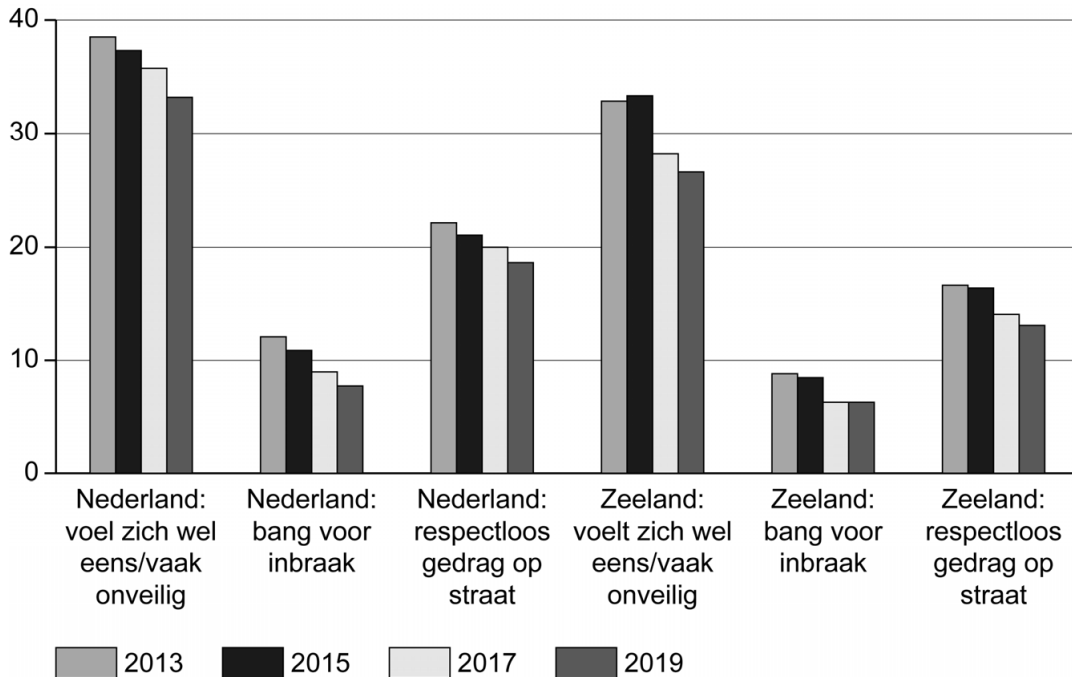
→ Welke persoon hoort bij welk begrip?

Doe het zo: neem het onderstaande over en zet de juiste letter achter het juiste nummer.

- 1 ...
- 2 ...
- 3 ...
- 4 ...

grafiek 1

Het ervaren van onveiligheidsgevoelens in de provincie Zeeland en in heel Nederland, in percentages.

bron: *omroepzeeland.nl* van 2 maart 2020

Bekijk grafiek 1.

2p 22

Hieronder volgen vier beweringen naar aanleiding van grafiek 1.

- 1 In Nederland als geheel zijn de onveiligheidsgevoelens in de periode 2013 tot en met 2019 elk jaar afgenomen.
 - 2 In Nederland als geheel was in 2019 meer dan 10% van de inwoners bang voor inbraak.
 - 3 In Zeeland is het ervaren van respectloos gedrag op straat sinds 2013 toegenomen.
 - 4 In Zeeland zijn in de periode 2013 tot en met 2019 de percentages onveiligheidsgevoelens hoger dan voor Nederland als geheel.
- Geef per bewering aan of die juist of onjuist is.

Doe het zo: neem het onderstaande over en vul het antwoord aan met juist of onjuist.

- 1 = ...
- 2 = ...
- 3 = ...
- 4 = ...

tekst 13

Onderzoek naar criminele families in Helmond en de Peel

Zes gemeentes in de Peel (Noord-Brabant), de politie, het Openbaar Ministerie en de Belastingdienst maken dit jaar werk van het bestrijden van criminele families. De misdaad wordt vaak al decennialang van ouders op kinderen doorgegeven. Dat staat in het jaarverslag over de aanpak van criminaliteit in de Peel in 2019.

“Een familie is een goede omgeving om criminele activiteiten in te ondernemen”, zegt Peter Knoops, programmaleider in de Peel. “De onderlinge banden zijn hecht, dus er wordt niet snel uit de school geklapt¹⁾.”

noot 1 uit de school klappen = verklappen, verraden, vertellen

naar: ed.nl van 12 maart 2020

Lees tekst 13.

- 2p **23** Er zijn diverse theorieën die crimineel gedrag proberen te verklaren. Drie van die theorieën zijn:
- 1 de aangeleerd gedragstheorie
 - 2 de etikettentheorie
 - 3 de bindingstheorie
- Kies twee van de genoemde theorieën en leg uit hoe ze het gedrag van de families uit tekst 13 kunnen verklaren.
- Doe het zo: neem het onderstaande over en vul het antwoord aan.*
1. De ...theorie, want ...
 2. De ...theorie, want ...

- 1p 24 Op de afbeelding staat de ingang van de Van Mesdagkliniek, een tbs-kliniek in Groningen.
- Er komen drie verdachten bij de rechter. Zij staan terecht voor een zwaar geweldsdelict. De rechter veroordeelt een van deze drie verdachten tot tbs.
- 1 persoon 1 die jonger dan 15 jaar is
 - 2 persoon 2 die ontoerekeningsvatbaar is
 - 3 persoon 3 die al eerder voor een geweldsdelict veroordeeld is
- Wie van deze drie personen heeft de rechter tot tbs veroordeeld? Leg je keuze uit.
- Doe het zo: neem het onderstaande over en vul het antwoord aan*
- De rechter heeft persoon ... (vul het nummer in) veroordeeld tot tbs, want ...

tekst 14

Zoveel camera's hangen er in Nederland

Het valt vaak helemaal niet op, maar als je eens goed om je heen kijkt op straat, zie je overal camera's. In heel Nederland zijn er zeker 228.000 beveiligingscamera's te vinden. Sinds 2016 kunnen mensen, bedrijven of overheidsinstellingen hun camera aanmelden bij de politie. De politie wil daarmee na een misdrijf sneller nagaan of er mogelijk beelden van zijn gemaakt.

naar: indebuurt.nl van 19 december 2019

Lees tekst 14.

- 1p 25 Hoe gebruikt de politie de camera's volgens tekst 14?
- A als opsporingsmiddel
 - B als preventiemiddel
 - C als sanctiemiddel

tekst 15

Man reed 220 km per uur en onder invloed

De rechtbank in Alkmaar heeft J.M. (47) veroordeeld voor het veroorzaken van een verkeersongeval door het rijden onder invloed en met zeer onverantwoord¹⁾ hoge snelheid. J.M. krijgt een gevangenisstraf van achttien maanden en een rijontzegging van vier jaar. De rechtbank is zich ervan bewust dat geen enkele strafoplegging het verdriet en gemis van de nabestaanden kan compenseren.

noot 1 onverantwoord = niet verstandig, gevaarlijk

naar: rechtspraak.nl van 20 maart 2020

Lees tekst 15.

- 1p 26 De rechter kan kiezen uit drie groepen van sancties. Welke **twee** groepen sancties zijn te herkennen in tekst 15?
- A de bijkomende straffen en de hoofdstraffen
 - B de bijkomende straffen en de maatregelen
 - C de hoofdstraffen en de maatregelen

Zie tekst 15.

- 1p 27 De rechter legt met een bepaald doel sancties op. In tekst 15 geeft de rechtbank aan dat het moeilijk kan voldoen aan een bepaald doel van het opleggen van sancties.
Aan welk doel van het opleggen van sancties kan de rechtbank volgens tekst 15 moeilijk voldoen?
- A afschrikking
 - B genoegdoening aan de slachtoffers
 - C resocialisatie
 - D vergelding
- 1p 28 Op lokaal niveau vindt er overleg plaats om criminaliteit aan te pakken. Dit heet het driehoeksoverleg.
Uit wie bestaat het driehoeksoverleg?
- A gemeenteraadsleden, boa's en politie
 - B minister van justitie, de burgemeester en wethouders
 - C officier van justitie, politie en de burgemeester
 - D politie, wethouders en boa's

tekst 16

Toerisme in Saoedi-Arabië

Voor Saoedische vrouwen is het een bijzonder weekend. Na tientallen jaren mogen zij die auto kunnen rijden, vanaf zondag weer zelf achter het stuur plaatsnemen. Dat was dertig jaar illegaal, maar vorig jaar maakte de Saoedische kroonprins Mohammad bin Salman bekend dat hij die regel wil afschaffen. In Nederland is er nooit verschil gemaakt tussen mannen en vrouwen als het gaat om het mogen rijden van een auto.

naar: trouw.nl van 23 juni 2018 en autorai.nl van 21 mei 2018

Lees tekst 16.

- 2p 29 Criminaliteit is een relatief begrip wat tijd en plaats betreft.
→ Geef naar aanleiding van tekst 16 aan dat er sprake is van criminaliteit als een relatief begrip wat tijd en plaats betreft.
Doe het zo: neem het onderstaande over en vul het antwoord aan.
Er is sprake van criminaliteit als een relatief begrip wat tijd betreft, want ...
Er is sprake van criminaliteit als een relatief begrip wat plaats betreft, want ...

tekst 17

Door corona zit ook het boevengilde werkloos thuis; laagste aantal inbraken in 10 jaar

De pandemie heeft ook positieve effecten: het aantal woninginbraken is in 2020 fors afgenomen.

Met de meeste mensen overdag en 's avonds binnen de muren van de eigen woning, gesloten winkels en uitgestorven straten, houden dieven zich gedeisd. Verzekeraar Interpolis stelt dat er in 2020 in Nederland waarschijnlijk 30.000 inbraken worden gepleegd. Dat is het laagste aantal inbraken in zeker tien jaar en 22 procent minder dan vorig jaar.

naar: Trouw van 24 december 2020

Lees tekst 17.

- 1p 30 Er zijn verschillende theorieën die crimineel gedrag proberen te verklaren. Bij welke theorie over crimineel gedrag passen de oorzaken voor de afname uit tekst 17?
- A de aangeleerd gedragstheorie
 - B de bindingstheorie
 - C de neutraliseringstheorie
 - D de rationele-keuze-theorie

tekst 18

Politiebonden boos

Een agent is vrijdag door een man op een agressieve manier lastiggevallen toen de agent met zijn jonge gezin door het centrum van Tilburg liep. De man - volgens hoofdbestuurder Koen Simmers van de Nederlandse Politiebond gaat het om een vuurwapengevaarlijke crimineel - werd aangehouden, maar tot verontwaardiging van Simmers besloot het Openbaar Ministerie de zaak te "Niet bedreigend genoeg!"

naar: omroepbrabant.nl van 4 juli 2020

Lees tekst 18.

- 1p 31 Welk begrip moet er in tekst 18 op de puntjes ingevuld worden?

tekst 19

Grote politieaanwezigheid in Rosmalen om 'Project X-feest' te voorkomen

De politie was in grote getale aanwezig om een massale samenkomst van jongeren te voorkomen. Er zou via social media zijn opgeroepen tot een feest zaterdagavond bij het strandje aan de Groote Wielen.

Om deze samenkomst te voorkomen stuurde de politie jongeren die hier rondliepen of bij elkaar in de auto zaten weg.

bron: dtvnieuws.nl van 23 augustus 2018

Lees tekst 19.

- 2p 32 Welke **twee** taken van de politie zijn te herkennen in tekst 19? Noteer alleen de twee nummers.
- 1 handhaven van de openbare orde
 - 2 opsporen van strafbare feiten
 - 3 preventie
 - 4 verlenen van hulp
- 1p 33 Welk recht heeft een slachtoffer van een ernstig misdrijf tijdens een rechtszaak?
het recht om
- A de hoogte van de straf voor de dader te bepalen
 - B een rechter aan te wijzen
 - C excuses van de dader te krijgen
 - D op de zitting te mogen spreken